

ביטוח ופיננסים

בשביל השקט הנפשי שלך |

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון

דוח דירקטוריון

הראל גמל והשתלמות בע"מ

(להלן: "הראל גמל והשתלמות" או "החברה")

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2013 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "הראל גמל והשתלמות" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2012, אשר פורסם ביום 18 במרס 2013 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

הראל גמל התאגדה ביום 14 בספטמבר 1995, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם אייל גמל בע"מ. ביום 11 באפריל 1999 שינתה החברה את שמה ל"הראל גמל בע"מ". ביום 15 במאי 2011 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות בנות. החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"). בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישרו הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי מבנה החזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע שינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח.

ביום 27 בדצמבר 2006 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל ביטוח, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, מבנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ, תמורת סך של 575 מיליון ש"ח, את הפעילות של 5 קופות גמל שהעיקריות שבהן הינן עצמה ותעוז (להלן: "קופות לאומי"). במסגרת ההסכם התחייבה הראל ביטוח, כי ניהול קופות הגמל על-פי חוק קופות גמל, יועבר בד בבד עם השלמת העסקה לחברה מנהלת, כמשמעות מונח זה בחוק קופות גמל, וכי החברה תהיה החברה המנהלת שתבצע עבור הראל ביטוח את ניהול קופות הגמל.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי נחתם הסכם הפצה בין בנק לאומי לבין החברה. במועד השלמת רכישת קופות לאומי על ידי הראל ביטוח נכנס לתוקף הסכם בין הראל ביטוח לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (להלן: "לאומי גמל"), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות לאומי. בנוסף מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות נוספות שמנהלות בידי החברה.

נכון למועד עריכת דוח זה, החברה מנהלת בנאמנות עבור עמיתי הקופות שבניהולה 8 קופות גמל הכוללות 23 מסלולי השקעה כמפורט להלן.

לאחר תקופת הדוח, ולאור כניסתם ביום 1 ביולי 2013 של העברת ניהול מרצון ומיזוגים המפורטים בסעיף זה מנוהלות על ידי החברה 6 קופות גמל הכוללות 22 מסלולי השקעה בלבד.

קופות גמל אשר בניהולה של החברה:

1.1. קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל עצמה תעוז (לשעבר: הראל עוצמה):

הקופה הוקמה בשנת 1957. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים, המיועדת לעצמאיים ולשכירים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה.

הקופה מונה שמונה מסלולי השקעה אשר שמותיהם שונו לאחר תקופת הדוח, במסגרת שינויים שנערכו בתקנון הקופה. ראה הרחבה בסעיף 3.

הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות) (לשעבר: הראל ניב):

הקופה הוקמה בשנת 2003 כקופה לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים ופיצויים, המיועדת לשכירים ועצמאיים, ונרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת אסיף חברה לניהול קופות גמל. שמה שונה להראל ניב. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, שימשה החברה עד ליום 30 ביוני 2013 כחברה המנהלת של הקופה. במסגרת בקשות, שהוגשו ביום 14 באפריל, להעברת ניהול מרצון בהתאם להוראות נוהל שה. 18084-2006 ומיזוג שהוגשה בהתאם לחוזר גמל 1-2-2012, אשר אושרו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") ביום 18 ביוני 2013, עברה קופת הגמל ביום 1 ביולי 2013, לאחר תקופת הדוח, לניהולה של החברה המנהלת הראל עתידית קופות גמל בע"מ ומוזגה לתוך קופת הגמל הראל גילעד גמל. לאחר תקופת הדוח ובמסגרת תיקון תקנון קופת הגמל הראל גילעד גמל, שונה שם המסלול ל- "הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)".

1.2. קרנות ההשתלמות שבניהול החברה הן:

הראל השתלמות:

קרן ההשתלמות הראל השתלמות הוקמה בשנת 1997 כקרן השתלמות המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה שישה מסלולי השקעה אשר שם שונה במסגרת תיקון תקנון הקופה אשר בוצע לאחר תקופת הדוח ונכנס לתוקפו בחודש ביולי 2013. ראה הרחבה בסעיף 3.

הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות) (לשעבר: הראל השתלמות ניבה):

קרן ההשתלמות הראל השתלמות ניבה הוקמה בשנת 2004 כקרן השתלמות המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה היה מסלול השקעה אחד, כללי.

ביום 13 בינואר 2013 הוגשה בקשה לאישור ביצוע מיזוג טכני של קרן ההשתלמות הראל השתלמות ניבה (להלן: "הראל ניבה") לתוך קרן ההשתלמות הראל השתלמות, כמסלול השקעה נפרד. המיזוג נכנס לתוקפו לאחר תקופת הדוח, ביום 1 ביולי 2013. לאור שינויים בתקנון קרן ההשתלמות לתוכה מוזגה הקרן כמסלול השקעה, אשר נכנסו לתוקפם בחודש יולי, שונה שמו של מסלול ההשקעה להראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות).

1.3. קופות מרכזיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל קופה מרכזית לפיצויים:

הראל קופה מרכזית לפיצויים הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קופת גמל מרכזית לפיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל פרופיל אישי למעסיק :

הראל פרופיל אישי למעסיק הוקמה בשנת 2003. הקופה הינה קופת גמל רב מסלולית בניהול אישי למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל גמל לפיצויים - מסלולית :

הראל גמל לפיצויים – מסלולית הוקמה בשנת 2001. הקופה הינה קופת גמל מסלולית למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. בקופה חמישה מסלולי השקעה: מסלול מדדי, מסלול מניות, מסלול מט"ח, מסלול שקלי ומסלול כללי.

1.4. קופת מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית שבניהול החברה היא :**הראל קופה לפנסיה תקציבית :**

הראל קופה לפנסיה תקציבית הוקמה בינואר 2008. הקופה הינה קופת גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית המיועדת למעסיקים בלבד.

1.5. הסכמים**1.5.1. הסכם מיום 23 בינואר 2007 בין הראל ביטוח והראל גמל והשתלמות :**

ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל חברה לביטוח בע"מ, בעלת השליטה המלאה בחברה (להלן: "הראל ביטוח") (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח (ראה סעיף 1 לעיל). בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח לאחר תשלום, מתוך דמי הניהול שיגבו על ידה כאמור, של עמלות ההפצה והעמלות למשווקים פנסיוניים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.

1.5.2. תוספת מיום 31 ביולי 2007 להסכם רכישה מיום 23 בינואר 2007, בין הראל חברה**לביטוח לבין הראל גמל והשתלמות :**

על פי התוספת להסכם רכישתן של קופות גמל (שנערך בין הראל חברה לביטוח בע"מ לבין צד שלישי) שנערכה בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") לחברה, מספקת החברה שירותי ניהול לקופות שבבעלותה של הראל ביטוח, לרבות שירותי ניהול לקופת הגמל הראל ניב (מס' 871).

על פי הודעה עליה הסכימו החברה והראל ביטוח ואשר אושרה בדירקטוריון החברה ביום 19 באוגוסט 2013, הסכימו הצדדים על סיום יחסיהם בעניין ניהול של קופת הגמל הראל ניב (מס' 871) ביום 30 ביוני 2013, כפי שנקבעו בתוספת האמורה. זאת, בהמשך למהלך של העברת ניהול מרצון של ניהול של הראל ניב מהראל גמל והשתלמות לחברה המנהלת הראל עתידית קופות גמל בע"מ.

1.5.3. הסכם מחודש נובמבר 2009 בין הראל ביטוח והראל גמל והשתלמות:

לחברה הסכם עם הראל ביטוח שמטרתו ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל ביטוח לחברה תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל ביטוח ובכך חוסכת את רכישתם של שירותים שונים. על פי הסכם בין החברה להראל ביטוח, החברה, יחד עם הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "הראל עתידית") וקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קחצ"ק"), חברות מנהלות של קופות גמל בשליטת הראל השקעות, משלמת להראל ביטוח עבור שירותי ניהול ההשקעות הניתנים לחברה, להראל עתידית ולקחצ"ק על ידי חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח. הקצאת העלויות בין החברות המנהלות מבוצעת לפי שלושה פרמטרים: היקף הנכסים המנוהלים בידי כל חברה מנהלת; תמהיל ההשקעות, לפי אפיקי השקעה; ושיעור גידול התיק. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.5.4. הסכם משנת 2007 בין הראל עתידית והראל גמל והשתלמות:

לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, להראל עתידית, הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה להראל עתידית, תוך שהראל עתידית מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, הראל עתידית משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת הראל עתידית מקופות הגמל שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה והראל עתידית לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, בהתאם להסכם שבין החברה להראל עתידית, המחתה הראל עתידית לחברה את זכאותה לקבלת דמי ניהול מאת הראל ביטוח בגין קופות גמל שהינן בבעלות הראל ביטוח ומנוהלות בידי הראל עתידית. ביום 27 באוקטובר 2008 נחתמה תוספת להסכם זה, אשר במסגרתה הוארך תוקפו כך שתוקפו יוארך באופן אוטומטי לתקופות נוספות של שנה אלא אם תינתן על ידי אחד הצדדים הודעה בדבר אי חידוש.

1.5.5. הסכם שירותי תפעול וניהול בין קחצ"ק והראל גמל והשתלמות:

לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, לקחצ"ק הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה לקחצ"ק, תוך שקחצ"ק מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, קחצ"ק משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת קחצ"ק מקרן השתלמות שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה וקחצ"ק לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור.

1.5.6. הסכם מיום 31 במאי 2009 בין הראל השקעות והראל גמל והשתלמות:

על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.6. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 30 ביוני 2013* :

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי**	12,068	49,054	61,122
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי**	1,330	4,701	6,031
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מניית)**	1,935	3,456	5,391
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)**	4,565	15,503	20,068
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח**	339	1,175	1,514
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	9,858	27,173	37,031
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי**	1,196	1,555	2,751
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בו (מניית)**	1,810	1,274	3,084
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)**	7,292	7,797	15,089
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח**	393	296	689
הראל קופה מרכזית לפיצויים	-	692	692
הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)**	388	623	1,011
הראל פרופיל אישי למעסיק	-	8	8
הראל קופה לפנסיה תקציבית	-	77	77
סה"כ	41,174	113,384	154,558
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)**	11,069	17,433	28,502
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז**	230,563	92,118	322,681
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצרה**	4,690	1,666	6,356
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות**	3,473	847	4,320
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	-	62	62
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	-	9	9
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	-	276	276
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	-	269	269
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	-	449	449
סה"כ	249,795	113,129	362,924
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	290,969	226,513	517,482

* עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

** בחודש יולי 2013 שונו שמות מסלולי השקעה בקופות. ראה הרחבה בסעיף 3.

להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת נכון ליום 30 ביוני 2013:

שם הקופה	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי*	1,717,235
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי*	233,315
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מניית)	171,372
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)*	931,155
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח*	67,411
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	802,760
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי*	114,883
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בז (מניית)*	80,351
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)*	1,340,174
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח*	53,941
הראל קופה מרכזית לפיצויים	176,762
הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)*	25,571
הראל פרופיל אישי למעסיק	123,300
הראל קופה לפנסיה תקציבית	10,796
סה"כ	5,849,026
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל	
שם הקופה	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)*	373,202
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז*	11,805,455
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר*	413,623
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות*	409,014
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	3,444
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	1,069
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	71,058
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	81,078
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	70,341
סה"כ	13,228,284
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	19,077,310

* בחודש יולי 2013 שונו שמות מסלולי השקעה בקופות. ראה הרחבה בסעיף 3.

1.7 שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת

לא שונו מסמכי היסוד של החברה המנהלת במהלך תקופת הדוח.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות, מקורות מימון

מאזן החברה ליום 30 ביוני 2013 הסתכם בכ- 53,239 אלפי ש"ח, לעומת כ-47,466 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני 2012, גידול של כ-12.1%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בניירות ערך סחירים.

ההון ליום 30 ביוני 2013 הסתכם ב-32,234 אלפי ש"ח בהשוואה ל-24,294 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני 2012, גידול של כ-33%.

הגידול בהון נובע מרווח של כ-7,459 אלפי ש"ח ומגידול בקרן הון בסך של כ-481 אלפי ש"ח.

בששת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול בכ-27,681 אלפי ש"ח בהשוואה לכ-25,643 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-7.9% הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הממוצע של הנכסים המנוהלים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, הגידול קוּזו בחלקו מירידה שנבעה מהרפורמה בדמי ניהול למוצרי חיסכון ארוך טווח (להרחבה בעניין הרפורמה בדמי ניהול ראה סעיף 5.4 לדוח התקופתי).

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקופות ראה סעיף 6 להלן.

נכון ליום 30 ביוני 2013, ההכנסות מדמי ניהול מצדדים קשורים כוללות, בין היתר, את המרווח לו זכאית החברה מתוקף הסכם מתן שרותי ניהול לקופות הגמל בבעלותו של הצד הקשור. סכום זה מוצג בנטו לאחר קיזוז ההוצאות המיוחסות לשירות כאמור, בסך של כ-275 אלפי ש"ח.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון, עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. נתונים נוספים

ביום 20 בפברואר 2013 אושרו על ידי הממונה מיזוגים בקופות הגמל שבניהול החברה, אשר נכנסו לתוקפם לאחר תקופת הדוח, ביום 1 ביולי 2013, כמפורט בסעיף 1 לעיל.

ביום 14 באפריל 2013 הוגשה בקשה למיזוג אגב העברת ניהול מרצון של קופת הגמל ניב מהחברה להראל עתידית קופות גמל בע"מ ומיזוגה לקופת הראל גילעד גמל, אשר אושרה ביום 18 ביוני 2013 ונכנסה לתוקפה לאחר תקופת הדוח, ביום 1 ביולי 2013, כמפורט בסעיף 1 לעיל.

המיזוגים והעברת הניהול האמורים התבקשו, בין היתר, לשם עמידה בהוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התשע"ב - 2012. במסגרת התקנות נקבע, כי חברה מנהלת שניהלה מספר קופות גמל באמצעות גופים מתפעלים אחדים תהא רשאית להמשיך ולנהל, באמצעות כל אחד מהגופים המתפעלים, קופת גמל אחת מכל סוג עד ליום 1 בינואר 2014.

בחודש יולי 2013 אושרו שינויים בתקנון קרן ההשתלמות הראל השתלמות וכן בתקנון הראל עצמה תעוז, אשר במסגרתם, בין היתר, שונו שמות מסלולי ההשקעה בקרן ובקופה, כמפורט בטבלה להלן:

שמות קודמים	שמות חדשים
הראל קרן השתלמות מסלול שקלי	הראל השתלמות
הראל קרן השתלמות מסלול אג"ח	הראל השתלמות שקלי
הראל שלדג (עד 10% מניות)	הראל השתלמות אג"ח
הראל השתלמות ניבה	הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)
הראל קרן השתלמות (מסלול כללי)	הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)
הראל נץ (מנייתי)	הראל השתלמות כללי
	הראל השתלמות נץ (מנייתי)

שמות קודמים	שמות חדשים
הראל עצמה תעוז	הראל עצמה תעוז
הראל עצמה תעוז מסלול שקלי קצר	הראל עוצמה שקלי קצר
הראל גמל מסלול שקלי	הראל עוצמה שקלי
הראל עצמה תעוז מסלול ללא מניות	הראל עוצמה ללא מניות
הראל גמל מסלול אג"ח	הראל עוצמה אג"ח
הראל שחף (עד 10% מניות)	הראל גמל שחף (עד 10% מניות)
הראל עצמה תעוז מסלול כללי	הראל עוצמה תעוז
הראל קופת גמל	הראל קופת גמל
הראל בז (מנייתי)	הראל גמל בז (מנייתי)

4. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח

התפתחויות בשוק ההון

4.1. כללי

הכלכלה העולמית המשיכה להציג תמונה מקרו-כלכלית מעורבת ברבעון השני של 2013: חוזק יחסי בארה"ב, היחלשות בשווקים המתעוררים והמשך ההתכווצות בגוש האירו.

נתוני המקרו שפורסמו במהלך הרבעון בארה"ב היו ברובם חיוביים בעיקר מכיוון שוק הדיור והצריכה הפרטית, כאשר השיפור בשוק התעסוקה נמשך. באירופה נתוני המקרו מוסיפים להצביע על סביבה ממותנת, אך פחות בהשוואה לרבעון הקודם והחשש ממשבר נזילות המשיך לרדת. בסין קצב הצמיחה מוסיף להתמתן. על רקע החולשה העולמית, בנקים מרכזיים רבים המשיכו במדיניות המוניטרית המרחיבה.

4.2. התפתחויות במשק הישראלי

החברה משתייכת לקבוצת חברות הפועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח שהינו אחד מתחומי הפעילות של חברות בקבוצה.

4.3. שוק המניות

מדד ת"א 100 ירד ב-2.6% ברבעון השני של 2013 אך בסיכום המחצית הראשונה של השנה עלה המדד ב-2%.

4.4. שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-1.5% ברבעון השני של 2013 והשלים עלייה של 2.1% במחצית הראשונה של 2013. במהלך הרבעון מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-1.2% והשלים עלייה של 1.0% מתחילת השנה. מדד אג"ח הקונצרניות עלה ב-2.1% במהלך הרבעון והשלים עלייה של 4.0% מתחילת השנה.

4.5. קרנות נאמנות

בשוק קרנות הנאמנות נרשמו גיוסים נטו של 14.5 מיליארדי ש"ח ברבעון השני של 2013 והענף השלים גיוסים של 31.6 מיליארדי ש"ח במחצית הראשונה של השנה, זאת לעומת כ-20

מיליארד בכל שנת 2012. כמעט כל הגיוסים במחצית הראשונה נבעו מקרנות המתמחות באג"ח (15 מיליארדי ש"ח) ומהקרנות הכספיות (16.6 מיליארדי ש"ח).

4.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 84.5 מיליארדי ש"ח בסוף הרבעון השני של 2013, לעומת 69 מיליארדי ש"ח בסוף 2012, עלייה של 22%. בלטו לחיוב במחצית הראשונה של השנה תעודות הפיקדון שרשמו גיוסים של 7.4 מיליארדי ש"ח ותעודות הסל המתמחות במניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 4 מיליארדי ש"ח.

4.7. שוק המט"ח

השקל התחזק במהלך הרבעון השני של 2013 ב-0.8% אל מול הדולר (לרמה של 3.618 שקל לדולר) והשלים התחזקות של 3% מתחילת השנה. השקל נחלש ב-1.3% אל מול האירו במהלך הרבעון השני (לרמה של 4.7197 שקל לאירו) אך התחזק ב-4% מתחילת השנה.

4.8. אינפלציה

האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים עד יוני 2013 ב-2%, במרכז יעד האינפלציה. במהלך הרבעון השני של 2013 מדד המחירים לצרכן עלה ב-1.3%.

4.9. ריבית בנק ישראל

במהלך הרבעון השני של 2013 הפחית בנק ישראל את הריבית ב-0.5% נקודת אחוז ל-1.25%.

5. מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקרנות שבניהולה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה במסגרתה פועלת החברה, מאז הדוח התקופתי:

הוראות דין

5.1.1 ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין כיסויים ביטוחיים שרשאית חברה מנהלת להציע או לרכוש עבור עמיתיה ואת התנאים לכך. קופת גמל לקצבה רשאית לקבוע במסגרת התקנון: כיסוי ביטוחי לאריכות ימים, כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות, כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות וכיסוי ביטוחי לשחרור מתשלום. העלות המצטברת של כל הכיסויים לא תעלה על 35% מההפקדות. דמי ביטוח של מבטח שהוא צד קשור לחברה המנהלת יהיו בגובה דמי הביטוח הנהוגים אצלו בפוליסה דומה למבוטחים בעלי מאפיינים דומים. קופות גמל לא משלמות לקצבה שאינן קופות ביטוח רשאיות לערוך לעמיתים ביטוח חיים קבוצתי וביטוח אובדן כושר עבודה קבוצתי. דמי הביטוח בפוליסות הקבוצתיות יחושבו, בין היתר, לפי הסכום המבוטח, גיל המבוטח ומינו. נקבעו הוראות לעניין שמירת הכיסוי הביטוחי במקרה של הפסקת הפקדות או משיכה, וכן ההוראה כי לא ניתן יהיה לגבות דמי ביטוח ממרכיב הפיצויים או מדמי הניהול שגובה החברה המנהלת. כמו כן, נקבעו הוראות נפרדות לביטוח חיים קבוצתי של קרן השתלמות

5.1.2 ביום 30 בינואר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012. בתקנות נקבע כי על גוף מוסדי לפעול לעדכון פרטים באמצעות פניה למרשם האוכלוסין לאימות הפרטים של העמיתים, לקבלת פרטי הזיהוי של עמית חדש שהצטרף ולקבלת שם המשפחה ותאריך הפטירה של עמיתים בקופת הגמל. התקנות קובעות את הפעולות (ותדירויותיהן) שעל הגוף המוסדי לבצע לאיתור עמית שהקשר

עמו נותק או לאיתור מוטבים, לרבות פניה לגופים אחרים ולמאגרי מידע שונים. התקנות נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013, למעט ההוראה בדבר פניה למרשם האוכלוסין, שתחילתה ביום 1 ביוני 2013 וכן קיימות הוראות מעבר לגבי מנותקי קשר או מוטבים קיימים טרם כניסת התקנות לתוקף.

5.1.3 ביום 12 בדצמבר 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו ייפוי כוח לבעל רישיון (אשר מחליף את חוזר סוכנים ויועצים 10-1-2012). בחוזר נקבע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח שמעניק לקוח בעל רישיון לקבלת מידע או להעברת בקשות במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני נקודתיים או מתמשכים. תחילת החוזר נקבעה ליום 1 במאי 2013. ביום 22 ביולי 2013 פרסם המפקח חוזר סוכנים ויועצים 10-1-2013 שעניינו ייפוי כוח לבעל רישיון, אשר מחליף את החוזר האמור מיום 12 בדצמבר 2012 ואשר כולל מספר עדכונים ביחס אליו.

חוזרים

5.1.4 ביום 15 בינואר 2013 פרסם המפקח חוזר, שעניינו רשימת נכסי הנוסטרו של הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד, אשר מבטל את חוזר 8-9-2011. בחוזר נקבע כי גופים מוסדיים ידווחו למפקח על אופן השקעת כספי הנוסטרו שבניהולם באמצעות דיווח רשימת נכסים רבעונית ברמת נכס בודד. החוזר קובע הוראות לעניין מתכונת הדיווח, תדירות ואופן הדיווח. הוראות החוזר יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט חברה מנהלת של קופת גמל ענפית, החל מהדיווח השנתי לשנת 2012 ואילך.

5.1.5 במהלך תקופת הדוח המפקח פרסם חלקים שונים בחוזר המאוחד שיחליף את כלל חוזרי המפקח ויאגד את הוראותיהם במסגרת אחת, וביניהם:

- מבוא לחוזר המאוחד - שמגדיר את תחולתו ותחילתו של הוראות החוזר המאוחד ביחס לחוזרי המקור ששובצו וישובצו בפרקיו השונים של החוזר המאוחד ואת מעמדן של הוראותיו.
- פרק ההוראות לחוזה ביטוח כללי - מכיל הגדרות לחוזה ביטוח כללי והוראות בעניין חובות חברת ביטוח טרם השקת חוזה ביטוח כללי, בעת התקשרות עם מבוטח בחוזה ביטוח כללי, בתקופת תקפו של חוזה ביטוח כללי ובעת טיפול בתביעה בחוזה ביטוח כללי.
- פרק ההוראות לקרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת של קרן פנסיה טרם השקת קרן פנסיה, הוראות לניהול קרן פנסיה ולניהול חשבון של עמית בקרן פנסיה, וחובות חברה מנהלת של קרן פנסיה בעת התקשרות עם לקוח ובעת טיפול במשיכות, העברות ותביעות בקרן פנסיה.
- פרק ההוראות לקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת טרם השקת קופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה, הוראות לקופת גמל ולחשבון בקופת גמל כאמור וחובות חברה מנהלת של קופת גמל כאמור.
- פרק ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות - מכיל הוראות לעניין תשתית ארגונית ותפעולית, תנאים וכללים לניהול נכסי השקעה בידי גוף מוסדי, תנאים ספציפיים לניהול נכסי השקעה של משקיע מוסדי, לניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברות ביטוח ולניהול נכסים המוחזקים כנגד הון עצמי של חברה מנהלת;

כניסתן לתוקף של ההוראות ביום 1 בינואר 2014 והחל ממועד זה הוראות חדשות ותיקונים להוראות קיימות יפורסמו במסגרת החוזר המאוחד בלבד.

- 5.1.6 עמדת ממונה
ביום 10 ביולי 2013, לאחר תקופת הדוח, פרסם המפקח עמדת ממונה שעניינה עקרונות לניסוח תכניות ביטוח, במסגרתה כלולים עקרונות שמטרתם להנחות את המבטח בעת ניסוח תכנית ביטוח, כך שלא תכלול תנאים מקפחים ושתהיה פשוטה ובהירה. כמו כן, צורפה למסמך העקרונות רשימה של נהגים שחזקה כי ראוי לכלול אותם בתכנית ביטוח וכן רשימה של נהגים שחזקה כי בלתי ראוי לכלול אותם בתכנית ביטוח. תחילתן של הוראות מסמך העקרונות לגבי תכניות ביטוח (לרבות תכניות לביטוח קבוצתי) שישווקו לראשונה החל מיום 1 בדצמבר 2013, תהא במועד זה. לגבי תכניות ביטוח ששיווקן החל לפני יום 1 בדצמבר 2013, תחילת הוראות מסמך העקרונות תעשה בצורה מדורגת בהתאם לסוג התוכנית ולהוראות ולוחות הזמנים שנקבעו במסמך העקרונות.
- 5.1.7 לצד תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"ב - 2012 שהוזכרו לעיל, פורסם ביום 12 בדצמבר 2012 חוזר הקובע הוראות לענין יישום האפשרות למכירת כיסויים ביטוחיים כאמור.
בנוסף, פורסמו התקנות הבאות:
- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשע"ג - 2012, אשר מבטלות את תקנות 31 ו-45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964, החל מיום 1 בינואר 2013. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (החלת סעיף 16(ד)(6) לחוק על קופת ביטוח ומבטח), התשע"ג-2012. במסגרתן הוחל סעיף 16(ד)(6) לחוק קופות גמל, אשר מסמיך את השר לקבוע הוראות לענין סוגי הביטוחים בהם יבטחו עמיתים בקופת גמל ותנאים לגבי ביטוחים כאמור, גם על קופת ביטוח ומבטח המנהל קופה כאמור. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2013.
- 5.1.8 ביום 7 בינואר 2013 פרסם המפקח חוזר שעניינו מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני, אשר קובע מבנה של "רשומה אחודה" להעברת מידע, אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני במסגרת הפעולות השונות המתבצעות ביניהם.
- 5.1.9 ביום 24 באפריל 2013 פרסם המפקח חוזר שעניינו הנהגת תכנית ביטוח ותקנון קופת גמל, אשר קובע נוהל להגשת הודעה על תכנית ביטוח או תקנון חדשים או שינויים בהם, המחליף חוזרים קודמים משנת 2005 ומשנת 2006.
- לגבי תכניות ביטוח ותקנוני קופות גמל תחילת החוזר ביום 1 ביולי 2013, והוראותיו יחולו גם על הודעות שהוגשו טרם מועד זה ככל שלא הותרו לשיווק כדין. לגבי תכנית לביטוח בריאות קבוצתי יחלו הוראות החוזר – החל מיום 1 בינואר 2014.

הנחיות והבהרות

- 5.1.10 ביום 3 בינואר 2013 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים בענין תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (הוראת שעה), התשע"א-2010. במסגרת המכתב הובהר, כי הוראת השעה משנת 2008, אשר הוארכה גם לשנים 2011 ו-2012, המאפשרת הפקדת כספים רק בשל מרכיב הפיצויים לקופות גמל לא משלמות לקצבה, תעמוד בתוקפה עד תום שלושה חודשים מתחילת תקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת.
- 5.1.11 שינוי מודל הטבות המס במסגרת החיסכון הפנסיוני
בחודש מאי 2013 פרסם משרד האוצר את הצעת התכנית הכלכלית לשנים 2013 - 2014. במסגרת תכנית זו מוצע לערוך שינוי במודל הטבות המס בגין הפרשות לחסכון הפנסיוני. עיקר השינוי הינו בביטול סעיפים 45א ו-47 לפקודת מס הכנסה, שעניינם מודל של זיכוי במס לעובד והתרת ניכוי הוצאה למעסיק ולעצמאי בגין הפרשות פנסיוניות והחלפתו במודל חדש.

לפי המודל החדש, לגבי שכירים יחולו הכללים הבאים: תורחב התקרה לזיכוי ממס בשיעור של 35%, בגין הפקדות של שכירים, כך שהתקרה תעמוד על 15% מההכנסה החייבת או 20 פעמים השכר הממוצע במשק (כ- 180,000 ש"ח לשנה) (להלן: "התקרה החדשה"), לפי הנמוך, ובניכוי הסכומים שהופקדו על ידי המעסיק וזכו להטבת מס, כמפורט להלן. במקביל, תצומצם התקרה לפטור ממס על הפקדת מעסיק משיעור של 7.5% מארבע פעמים השכר הממוצע במשק (דהיינו, הפקדה חודשית של כ- 2,650 ש"ח) לשיעור של 7.5% מהתקרה החדשה כשהיא מחולקת ל- 12 (דהיינו, הפקדה חודשית של כ- 1,125 ש"ח). לגבי עמית עצמאי, יחולו הכללים הבאים: התקרה לזיכוי במס בשיעור של 35% תעמוד על הפקדה בשיעור של עד 20% מההכנסה החייבת או מהתקרה החדשה, לפי הנמוך. בנוסף, מוצע לקבוע מסלול ברירת מחדל לגבי כספי פיצויים שנצברו לעובד שפרש מעבודתו בקופות גמל לקצבה ולפיו כספים אלה, עד לתקרה של פעמיים סכום הפיטור לפיצויים (24,240 ש"ח) לכל שנת עבודה, יועדו מלכתחילה לקצבה, אלא אם הודיע העובד אחרת. משיכת כספי פיצויים שלא בדרך של קצבה לאחר שלושה חודשים ממועד הפרישה מעבודה של היחיד, או ממועד פטירתו, לפי העניין, תחויב בתשלום מס במועד המשיכה אך לפי שיעור המס השולי שחל על היחיד ממועד הפרישה. להצעה אם תתקבל עשויה להיות השלכה על תמריצי החיסכון הפנסיוני של הציבור לחיוב או לשלילה, בהתאם לרמת ההכנסה ממנה נגזר החיסכון הפנסיוני, ממעמד החוסך כעצמאי או שכיר ומנכונות החוסך להפקיד לחסכון הפנסיוני גם סכומים שאינם מזכים בהטבת מס. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה המצרפית הצפויה משינויים אלו. התכנית הכלכלית מצויה בשלבי חקיקה ראשוניים, ועל כן ייתכנו שינויים בה, במסגרת הדיונים בכנסת על אישורה.

6. תאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח)

שם הקופה	יתרת הקופה ליום 31.12.12	הפקדות	משיכות	העברות נטו	הכנסות (הוצאות), נטו	יתרת הקופה ליום 30.06.13
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי*	1,583,232	150,575	75,355	7,025	51,758	1,717,235
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי*	234,959	16,140	14,377	(7,286)	3,879	233,315
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נָ (מניית*)	157,273	12,604	5,308	(1,955)	8,758	171,372
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)*	809,978	56,367	30,661	78,979	16,492	931,155
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח*	60,904	3,375	2,014	4,311	835	67,411
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	778,855	14,506	15,352	(3,096)	27,847	802,760
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי*	116,615	1,166	4,553	(484)	2,139	114,883
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בז (מניית*)	74,918	1,385	1,219	865	4,402	80,351
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)*	1,212,468	7,169	21,221	115,451	26,307	1,340,174
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח*	47,164	185	644	6,539	697	53,941
הראל קופה מרכזית לפיצויים	162,011	7	3,248	12,447	5,545	176,762
הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)*	19,124	1,569	1,402	6,000	280	25,571
הראל פרופיל אישי למעסיק	81,337	-	1,859	43,755	67	123,300
הראל קופה לפנסיה תקציבית	9,742	2,590	1,707	-	171	10,796
הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)*	357,294	15,059	6,122	(1,906)	8,877	373,202
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז*	11,748,783	93,731	289,614	(98,720)	351,275	11,805,455
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר*	459,921	1,416	15,650	(35,682)	3,618	413,623
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות*	422,099	781	13,007	(4,810)	3,951	409,014
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	3,376	-	209	108	169	3,444
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	1,370	-	253	-	(48)	1,069
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	74,732	-	3,197	(1,592)	1,115	71,058
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	85,393	-	1,273	(4,615)	1,573	81,078
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	60,905	-	2,229	9,786	1,879	70,341
סה"כ	18,562,453	378,625	510,474	125,120	521,586	19,077,310

* בחודש יולי 2013 שונו שמות מסלולי השקעה בקופות. ראה הרחבה בסעיף 3.

היקף הנכסים המנוהלים גדל במהלך ששת החודשים הראשונים של שנת 2013, ביחס ליום 31 בדצמבר 2012 בהיקף של כ- 515 מיליוני ש"ח. גידול של כ- 2.8%.

בקופות שבבעלות החברה היה גידול בהיקף הנכסים שנבע מצבירה נטו חיובית בקופות ומתשואה חיובית. בקופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה היה גידול בהיקף הנכסים, הגידול נבע מתשואה חיובית שקוּזז בחלקו על ידי צבירה נטו שלילית בקופות.

ניתוח התשואה שהשיגו קופות הגמל בתקופת הדוח

שם הקופה	תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - יוני 2013 באחוזים
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי*	3.85
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי*	2.22
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)*	6.29
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)*	2.51
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח*	1.82
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	4.06
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי*	2.31
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בו (מנייתי)*	6.48
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)*	2.51
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח*	1.81
הראל קופה מרכזית לפיצויים	3.66
הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)*	2.04
הראל פרופיל אישי למעסיק	תשואה אישית לכל מעסיק
הראל קופה לפנסיה תקציבית	2.81
הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)*	3.03
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז*	3.47
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר*	1.20
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות*	1.31
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	5.73
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	(3.59)
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	1.91
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	2.29
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	3.41

* בחודש יולי 2013 שונו שמות מסלולי השקעה בקופות. ראה הרחבה בסעיף 3.

7. חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

8. נושאים אחרים וכן נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות".

9. תיאור אופן ניהול החברה

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

10. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

11. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דירקטוריון החברה מודה לעובדי החברה והנהלתה על המסירות והתרומה לפעילותה של החברה.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

תאריך: 19 באוגוסט, 2013

הצהרה (certification)

אני, חגית ציטיאט-לויין מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 באוגוסט 2013

חגית ציטיאט-לויין, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 באוגוסט 2013

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל גמל והשתלמות בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 ביוני 2013
(בלתי מבוקרים)**

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל גמל והשתלמות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 ביוני 2013 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים, בדבר התחייבויות תלויות.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

19 באוגוסט 2013

תוכן העניינים

עמוד

תמצית דוחות כספיים ביניים

4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
10	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
11	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

31 בדצמבר		30 ביוני		באור	
2012	2012	2013	2013		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
3,417	2,684	3,986			נכסים
628	465	551			הוצאות רכישה נדחות
-	-	78			נכסים בגין הטבות לעובדים
22,111	18,728	17,087			נכסי מסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
25,935	21,803	28,226			השקעות פיננסיות
					נכסי חוב סחירים
1,926	3,786	3,311			מזומנים ושווי מזומנים
54,017	47,466	53,239			סך כל הנכסים
			5		הון
1,075	1,075	1,075			הון מניות
979	316	797			קרנות הון
26,858	22,903	30,362			עודפים
28,912	24,294	32,234			סך כל ההון
303	14	201			התחייבויות
1,384	959	1,365			התחייבויות בגין מסים נדחים
952	732	-			התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
22,466	21,467	19,439			התחייבויות בגין מסים שוטפים
25,105	23,172	21,005			זכאים ויתרות זכות
54,017	47,466	53,239			סך כל ההתחייבויות
					סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

חגית ציטיאט לוין
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 19 באוגוסט 2013

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		באור	
	2012	2012	2013	2012		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
52,428	12,743	14,078	25,643	27,681	6 (ב)	הכנסות
142,809	35,484	28,692	72,072	57,501	6 (ג)	דמי ניהול מקופות גמל דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
(142,809)	(35,484)	(28,692)	(72,072)	(57,501)		בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
52,428	12,743	14,078	25,643	27,681		
1,225	507	528	727	753		רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
7,886	1,936	2,155	3,830	4,250	8 (ב)	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
61,539	15,186	16,761	30,200	32,684		סך כל ההכנסות
						הוצאות
26,160	6,406	7,224	12,781	14,006		עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
22,832	5,281	6,773	10,953	13,285		הנהלה וכלליות
74	9	(3)	38	20		מימון
49,066	11,696	13,994	23,772	27,311		סך כל ההוצאות
12,473	3,490	2,767	6,428	5,373		רווח לפני מסים על הכנסה
(4,282)	(1,145)	(934)	(2,192)	(1,869)	7	מסים על הכנסה
8,191	2,345	1,833	4,236	3,504		רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		באור
	2012	2013	2012	2013	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
8,191	2,345	1,833	4,236	3,504	רווח לתקופה
1,247	71	17	207	(92)	פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(75)	(74)	(180)	(76)	(180)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(423)	1	51	(45)	91	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
749	(2)	(112)	86	(181)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
-	-	(2)	-	(2)	פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד הפסדים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת לעובדים
-	-	1	-	1	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
-	-	(1)	-	(1)	סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
749	(2)	(113)	86	(182)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה
8,940	2,343	1,720	4,322	3,322	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרון הון בגין רווח (הפסד) אקטוארי אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר)				
1,075	979	-	26,858	28,912
יתרה ליום 1 בינואר 2013				
-	-	-	3,504	3,504
רווח לתקופה				
-	(92)	-	-	(92)
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:				
-	(92)	-	-	(92)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה				
-	(180)	-	-	(180)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד				
-	-	(2)	-	(2)
הפסדים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת לעובדים				
-	91	1	-	92
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר				
-	(181)	(1)	-	(182)
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס				
1,075	798	(1)	30,362	32,234
יתרה ליום 30 ביוני 2013				

הון מניות אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)				
1,075	230	230	18,667	19,972
יתרה ליום 1 בינואר 2012				
-	-	-	4,236	4,236
רווח לתקופה				
-	207	207	-	207
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:				
-	207	207	-	207
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה				
-	(76)	(76)	-	(76)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד				
-	(45)	(45)	-	(45)
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר				
-	86	86	-	86
סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס				
1,075	316	316	22,903	24,294
יתרה ליום 30 ביוני 2012				

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרון הון בגין רווח (הפסד) אקטוארי אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר)				
1,075	910	-	28,529	30,514
יתרה ליום 1 באפריל 2013				
-	-	-	1,833	1,833
רווח לתקופה				
-	17	-	-	17
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:				
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה				
-	17	-	-	17
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד				
-	(180)	-	-	(180)
הפסדים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת לעובדים				
-	-	(2)	-	(2)
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר				
-	51	1	-	52
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממש				
-	(112)	(1)	-	(113)
1,075	798	(1)	30,362	32,234
יתרה ליום 30 ביוני 2013				

הון מניות אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרון הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)				
1,075	318	318	20,558	21,951
יתרה ליום 1 באפריל 2012				
-	-	-	2,345	2,345
רווח לתקופה				
-	71	71	-	71
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:				
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה				
-	71	71	-	71
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד				
-	(74)	(74)	-	(74)
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר				
-	1	1	-	1
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממש				
-	(2)	(2)	-	(2)
1,075	316	316	22,903	24,294
יתרה ליום 30 ביוני 2012				

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
19,972	18,667	230	1,075
8,191	8,191	-	-
1,247	-	1,247	-
(75)	-	(75)	-
(423)	-	(423)	-
749	-	749	-
<u>28,912</u>	<u>26,858</u>	<u>979</u>	<u>1,075</u>

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2012

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
	2012	2012	2013	2012	2013
	(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח
8,191	2,345	1,833	4,236	3,504	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
(902)	(406)	(440)	(534)	(607)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
(1)	-	-	(1)	-	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
(1,277)	(112)	(284)	(544)	(569)	נכסי חוב סחירים
4,282	1,145	934	2,192	1,869	השקעות אחרות
2,102	627	210	1,113	693	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
					הוצאות מיסים על הכנסה
(3,313)	74	(283)	70	5,024	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(856)	(3,757)	(4,050)	(1,855)	(3,027)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
272	(13)	48	10	57	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(3,897)	(3,696)	(4,285)	(1,775)	2,054	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(3,911)	(769)	(1,275)	(1,842)	(2,910)	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
110	-	-	-	-	מסים ששולמו
(3,801)	(769)	(1,275)	(1,842)	(2,910)	מסים שהתקבלו
2,595	(1,493)	(3,517)	1,732	3,341	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
693	236	165	338	416	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(11,885)	(4,210)	(6,227)	(7,884)	(6,227)	ריבית שהתקבלה
6,464	2,856	3,833	5,541	3,855	רכישות של השקעות פיננסיות
(4,728)	(1,118)	(2,229)	(2,005)	(1,956)	תמורה ממימוש השקעות פיננסיות
(2,133)	(2,611)	(5,746)	(273)	1,385	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
4,059	6,397	9,057	4,059	1,926	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
1,926	3,786	3,311	3,786	3,311	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

- א.** הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל, וכתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן. החברה הינה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות.
- ב.** החברה מנהלת שמונה קופות גמל במסגרתן עשרים ושלושה מסלולים, כמפורט להלן:
- הראל השתלמות מסלולית:
    - הראל השתלמות כללי (לשעבר - הראל קרן השתלמות).
    - הראל השתלמות שקלי (לשעבר - הראל השתלמות מסלול שקלי).
    - הראל השתלמות נץ (מניית) (לשעבר - הראל נץ מנייתי) (להלן - "הראל נץ").
    - הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות) (לשעבר - הראל שלדג עד 10% מניות) (להלן - "הראל שלדג").
    - הראל השתלמות אג"ח (לשעבר - הראל השתלמות מסלול אג"ח).
  - הראל פרופיל אישי למעסיק.
  - הראל קופה לפנסיה תקציבית.
  - הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות) (לשעבר - הראל השתלמות ניבה) (להלן - "הראל השתלמות ניבה") (**).
  - הראל קופה מרכזית לפיצויים.
  - הראל עצמה תעוז מסלולית:
    - הראל עצמה תעוז (לשעבר - הראל עצמה תעוז כללי) (*).
    - הראל עצמה שקלי קצר (לשעבר - הראל עצמה תעוז מסלול שקלי קצר) (*).
    - הראל עצמה ללא מניות (לשעבר - הראל עצמה תעוז מסלול ללא מניות) (*).
    - הראל קופת גמל.
    - הראל עצמה שקלי (לשעבר - הראל גמל מסלול שקלי).
    - הראל גמל בז (מנייתי) (לשעבר - הראל בז (מנייתי)) (להלן - "הראל בז").
    - הראל גמל שחף (עד 10% מניות) (לשעבר - הראל שחף (עד 10% מניות)) (להלן - "הראל שחף").
    - הראל עצמה אג"ח (לשעבר - הראל גמל מסלול אג"ח).
  - הראל גמל לפיצויים מסלולית (*):
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי.
  - הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות) (לשעבר - הראל ניב) (להלן - "הראל גילעד גמל ניב") (**).
- (*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח").
- (**) לפרטים בדבר העברה מרצון ומיזוג קופת הגמל הראל גילעד גמל ניב, ומיזוג קרן ההשתלמות הראל השתלמות ניבה, ביום 1 ביולי 2013, ראה באור 11א בדבר אירועים לאחר תאריך המאזן.
- ג.** לעניין תיקון תקנוני קופות גמל, לרבות שינוי בשמות מסלולי השקעה, ראה באור 11א בדבר אירועים לאחר תאריך המאזן.
- ד.** לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה") ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה גם בהתאם לדרישות הגילוי והנחיות הממונה, משנת 2012, בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות כספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS). מספרי השוואה ליום 30 ביוני 2012 ולתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך סווגו בהתאם.

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 19 באוגוסט 2013.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שערות נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים. חברת שערי ריבית עתידה לספק ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים המוסדיים לצורך שערות נכסי חוב לא סחירים, לרבות פיתוח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית לחישוב שווי ההוגן של נכסי חוב, וכן להקים מאגר שבו יכללו נתונים אודות נכסי חוב לא סחירים ("לשכת שירות"). בפרסום של משרד האוצר מיום 17 באפריל 2013 נקבע כי מועד המעבר לשערות המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה לא לפני חודש יולי 2013. בפרסום של משרד האוצר מיום 24 ביוני 2013 נקבע כי מועד המעבר לשערות, המתבסס על ציטוטי חברת שערי ריבית יהיה לא לפני חודש אוקטובר 2013. מועד מדויק יפורסם, לכל המאוחר, 30 יום לפני מועד המעבר.

בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

למעט המפורט להלן, המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים. להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה והשפעתם.

יישום לראשונה של תקנים חדשים

החל מיום 1 בינואר 2013 החברה מיישמת את התקנים החדשים והתיקונים המתוארים להלן:

א. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 13 מדידת שווי הוגן (להלן - "התקן"). התקן קובע כי בעת מדידת השווי ההוגן של התחייבות יש להביא בחשבון את ההשפעה של סיכון האשראי העצמי של הישות. אם לנכס או להתחייבות שנמדדים בשווי הוגן יש מחיר רכישה מוצע (bid price) ומחיר מכירה מוצע (ask price), המחיר שבתוך הטווח ביניהם שמייצג באופן הטוב ביותר שווי הוגן בנסיבות ישמש כדי למדוד שווי הוגן.

התיקון יושם באופן פרוספקטיבי כאשר דרישות הגילוי של התקן אינן חלות על מידע השוואתי לתקופות הקודמות ליישום לראשונה. ליישום התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

כמו כן, עם פרסום התקן הורחבו דרישות הגילוי לגבי שווי הוגן של מכשירים פיננסיים בדוחות כספיים לתקופות ביניים. דרישות הגילוי שולבו במסגרת ביאור 9, בדבר מכשירים פיננסיים.

ב. IAS 19 המתוקן, הטבות עובד (להלן - "התקן המתוקן"). התקן המתוקן כולל את השינויים העיקריים הבאים:

- סיווג הטבות לעובדים כהטבות עובד לטווח קצר או כהטבות עובד אחרות לטווח ארוך (לצרכי מדידה) ייקבע בהתאם לצפי החברה לניצול ההטבות במלואן ולא בהתאם למועד בו העובד זכאי לנצל את ההטבה.
- רווחים והפסדים אקטואריים ייזקפו מיידית, דרך הרווח הכולל האחר, ישירות לעודפים.
- הריבית אשר תוכר ברווח והפסד תחושב על יתרת ההתחייבות (הנכס) נטו בגין הטבה מוגדרת, לפי שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבות.
- עלויות בגין שירותי עבר יוכרו מיידית וללא קשר למועד הבשלת ההטבות.

התקן המתוקן יושם בדרך של יישום למפרע למעט הקלה בקשר להיוון עלויות לנכסים. בהתאם להקלה לא נדרש לתאם את הערך בספרים של נכסים שמחוץ לתחולת IAS 19 בגין שינויים בעלויות בגין הטבות עובד שנכללו בערך בספרים לפני מועד היישום לראשונה.

בעקבות יישום התקן המתוקן החברה זוקפת את הרווחים וההפסדים האקטואריים, דרך הרווח הכולל האחר ישירות לעודפים, במקום לרווח והפסד. ליישום תיקון זה למפרע לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה ולפיכך לא תוקנו מספרי ההשוואה.

ג. תיקון ל- IAS 1, הצגת דוחות כספיים, בדבר הצגת פריטי רווח כולל אחר

התיקון שינה את אופן ההצגה של פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים, כך שפריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל יועברו לרווח והפסד, מוצגים בנפרד מפריטי רווח כולל אחר שלעולם לא יועברו לרווח והפסד.

התיקון יושם בדרך של יישום למפרע. הדוח על הרווח הכולל בתקופות ההשוואה הוצג מחדש בהתאם לתיקון.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

- א.** מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- ב.** להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2012	2012	2012	2013	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
28,907	27,804	30,019	30,019	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)(ב)
1,282	1,280	1,292	1,292	הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון(ג)
27,625	26,524	28,727	28,727	הפרש
16,575	7,957	17,236	17,236	סכום ההפרש הנדרש להשלמה (ד)
17,857	9,237	18,528	18,528	הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
28,912	24,294	32,234	32,234	הון עצמי קיים
11,055	15,057	13,706	13,706	עודף
16,781	16,223	17,039	17,039	(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
12,126	11,581	12,980	12,980	היקף נכסים מנוהלים
28,907	27,804	30,019	30,019	הוצאות לתקופה
				סך כל הסכום הנדרש

- (ב)** בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים. בהתאם לתקנות ההון, ההון הנדרש יבוסס על שיעור מסך נכסים מנוהלים ושיעור מסך הוצאות שנתיות, בכפוף לעמידה בהון עצמי מינימלי.
- בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012.
- יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.
- (ג)** עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון עצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001.
- בנוסף לכך, בהתאם לחוזר אגף שוק ההון, הוצאות רכישה נדחות לא יחשבו כנכס לצורך חישוב ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת.

- (ד)** בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש ;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש ;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש ;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש .

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

א. שיעור דמי הניהול

החברה רשאית על פי דין לגבות דמי ניהול בשיעורים הבאים:

קופות גמל	קופות גמל	קופות גמל
עד ליום 31 בדצמבר 2012	עד 2% לשנה מהצבירה	עד 2% לשנה מהצבירה
בשנת 2013	עד 1.1% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות	עד 2% לשנה מהצבירה
החל מיום 1 בינואר 2014	עד 1.05% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות	עד 2% לשנה מהצבירה

ראה בנוסף באור 6ד.

ב. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2012	2013	2012	2013	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	130	-	200	דמי ניהול מדמי גמולים
-	-	10	-	16	הראל קופת גמל
-	-	31	-	49	הראל עצמה שקלי
-	-	9	-	15	הראל שחף
-	-	1	-	2	הראל בו
-	-	181	-	282	הראל עצמה אג"ח
					סך הכל דמי ניהול מדמי גמולים
					דמי ניהול מצבירה
17,080	4,190	4,929	8,348	9,707	הראל השתלמות כללי
2,399	575	642	1,153	1,280	הראל השתלמות שקלי
1,764	436	478	880	952	הראל נץ
7,688	1,873	2,360	3,702	4,597	הראל שלדג
527	123	164	223	328	הראל השתלמות אג"ח
8,584	2,124	1,719	4,327	3,474	הראל קופת גמל
1,123	274	240	551	482	הראל עצמה שקלי
9,662	2,289	2,521	4,688	4,911	הראל שחף
892	224	171	453	339	הראל בו
328	78	106	136	203	הראל עצמה אג"ח
1,669	390	339	848	693	הראל קופה מרכזית לפיצויים
164	35	68	70	129	הראל השתלמות ניבה
391	97	103	196	196	הראל פרופיל אישי למעסיק
157	35	57	68	108	הראל קופה לפנסיה תקציבית
52,428	12,743	13,897	25,643	27,399	סך הכל דמי ניהול מצבירה
52,428	12,743	14,078	25,643	27,681	סך הכל דמי ניהול מקופות גמל

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל (המשך)

ג. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		
	2012	2013	2012	2013	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(מבוקר) אלפי ש"ח	(מבוקר) אלפי ש"ח	(מבוקר) אלפי ש"ח	(מבוקר) אלפי ש"ח	
-	-	668	-	1,094	דמי ניהול מדמי גמולים
-	-	9	-	15	הראל עוצמה תעוז
-	-	8	-	12	הראל עוצמה שקלי קצר
-	-	46	-	210	הראל עוצמה ללא מניות
-	-	731	-	1,331	הראל גילעד גמל ניב
					סך הכל דמי ניהול מדמי גמולים
					דמי ניהול מצבירה
130,363	32,462	25,039	65,940	50,331	הראל עוצמה תעוז
4,183	1,054	812	2,125	1,653	הראל עוצמה שקלי קצר
2,934	693	742	1,386	1,493	הראל עוצמה ללא מניות
584	148	136	297	259	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
43	11	9	23	19	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
12	2	2	5	5	הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח
655	133	153	314	289	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
743	182	161	387	328	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי
3,292	799	907	1,595	1,793	הראל גילעד גמל ניב
142,809	35,484	27,961	72,072	56,170	סך הכל דמי ניהול מצבירה
142,809	35,484	28,692	72,072	57,501	סך הכל דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול

ד. הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% (שנת) מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% (שנת) מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% (שנת) מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

ביום 17 באוקטובר 2012 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ג - 2012. במסגרת הטייטה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תוכל לגבות דמי ניהול לפי הגבוה מבין: (א) 1.05% (שנת) מהיתרה הצבורה ו- 4% מההפקדות השוטפות; (ב) סכום שלא יעלה על 9 ש"ח לחודש (צמוד למדד).

לצד טיוטת התקנות הנ"ל פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ג - 2012, לפיה ניתן יהיה למשוך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 5,000 ש"ח ולא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012.

לרפורמה כאמור קיימת השפעה מהותית על ההכנסות מדמי ניהול ועל הרווחיות של החברה. לקביעת שיעור דמי הניהול בהתאם לטיטות התקנות מיום 17 באוקטובר כאמור לעיל, ככל שטיטות התקנות תאושר, עשויה להיות השפעה ממתנת על הפגיעה בהיקף דמי הניהול שייגבו, אולם בשל ההוראות שנקבעו לגבי הזכאות למשיכת יתרות נמוכות בקופות גמל בפטור ממס, לא ניתן להעריך את ההשפעה הכוללת של קביעת דמי ניהול מינימאליים כאמור.

טיטות תיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה), תשע"א - 2011, במסגרתה מוצע לשנות את מבנה ושיעור עמלות הפצה צפויה אף היא למתן את השפעת הרפורמה כאמור, ככל שהטייטה תאושר.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

- א. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.
- ב. ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012.
ביום 2 ביוני, 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ג - 2013, אשר מעדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה ביום 2 ביוני 2013 משיעור של 35.9% לשיעור של 36.21% (שיעור מס משוקלל).
לשינוי בשיעור מס הרווח, כאמור לעיל, לא הייתה השפעה מהותית על הרווח הכולל ו/או על ההון העצמי של החברה.
- ג. ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. במסגרת החוק בוטלה, החל משנת 2012, הפחתת מס החברות שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, ושיעור מס חברות יעמוד על שיעור של 25% החל משנת 2012. לאור זאת, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי ושיעור המס של השבח הריאלי.
- ד. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל	שיעור מס רווח	שיעור מס חברות	שנה
במוסדות כספיים	%		
(*)35.53	(*)16.33	25	2012
(*)36.21	(*)17.58	25	2013
36.44	18.00	25	2014 ואילך
			(*) שיעור משוקלל.

ראה בנוסף באור 11 בדבר אירועים לאחר תאריך המאזן.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

הרכב:

חברות בשליטה משותפת	חברות בעלות שליטה	ליום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,028	21	חייבים ויתרות חובה
13	14,633	זכאים ויתרות זכות
1,826	-	ליום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)
13	16,437	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות
1,972	-	ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
13	17,456	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	
			לתקופה של שישה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר)
-	3,975	275	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
355	-	-	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
-	79	969	הוצאות הנהלה וכלליות אחרות
			שכר מנכ"ל (*)
			לתקופה של שישה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)
-	3,529	301	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
215	-	-	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
-	81	890	הוצאות הנהלה וכלליות אחרות
			שכר מנכ"ל (*)
			לתקופה של שלושה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2013 (בלתי מבוקר)
-	2,016	139	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
163	-	-	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
-	39	493	הוצאות הנהלה וכלליות אחרות
			שכר מנכ"ל (*)
			לתקופה של שלושה חודשים
			שהסתיימה ביום 30 ביוני 2012 (בלתי מבוקר)
-	1,788	148	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
98	-	-	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
-	40	443	הוצאות הנהלה וכלליות אחרות
			שכר מנכ"ל (*)
			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
-	7,297	589	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
375	-	-	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
-	162	1,841	הוצאות הנהלה וכלליות אחרות
			שכר מנכ"ל (*)

(*) חלק מנושאי המשרה הבכירים בחברה אינם מועסקים על ידי החברה אלא על ידי חברות אחרות בקבוצת הראל ועובדים עבור החברה ועבור חברות אחרות בקבוצת הראל, בעיקר במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח הכוללת חברות מנהלות נוספות, והחברה אינה נושאת, הלכה למעשה, בחלק הארי של עלות העסקתם. לפיכך, קיים קושי בייחוס וכימות שיעור היקף העסקתם של אותם נושאי המשרה בענייניה של החברה ובהוצאות השכר של החברה בגינם.

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים**א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים**

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: נתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 30 ביוני 2013
רמה 1
(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח
18,573
9,653
28,226

נכסים פיננסיים זמינים למכירה:

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות סחירות:

שאינן ניתנות להמרה

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של המפקח, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה זכויות העמיתים הינן לאורך שנים רבות בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, ביום 21 בדצמבר 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. ביום 18 בנובמבר 2012 פרסם חוזר מתוקן בנושא זה (להלן: "החוזר"). החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (א) סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 במרס 2013; (2) בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל כשל/ים שנמצאו/ו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה תכלול התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. נכון ליום 30 ביוני 2013, נערך על ידי החברה סקר פערים ונבנה מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו. כמו כן, הוצגו ואושרו תוכניות העבודה בפני ועל ידי הנהלת החברה ועל ידי הדירקטוריון. יחד עם זאת, לאור מורכבות היישום של החוזר ופרק הזמן שנקבע ליישומו, לא ניתן להעריך את השלכות פרויקט הטיוב על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועד על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ג. משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרק זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ד. טיוטת חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

ביום 1 ביולי 2013 פרסם המפקח טיוטת חוזר שלישית שעניינה הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על-פי טיוטת החוזר, חובת ההודעה המוקדמת על העלאת דמי ניהול חודשיים לפני מועד העלאת דמי הניהול (הקבועה בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964) לא חלה רק במקרים בהם דמי הניהול מועלים באופן רוחבי, וחברה מנהלת אינה רשאית להעלות דמי ניהול אלא לאחר שהודיעה על כך לעמית וחלפו חודשיים ממועד משלוח ההודעה. לצורך השבת דמי ניהול שנגבו ביתר (לפני חלוף חודשיים ממועד הודעה כאמור) החל מיום 1 בינואר 2006 ועד ליום 31 בדצמבר 2009, מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) על חברה מנהלת להשיב לדמי ניהול שנגבו ביתר במסגרת הזמנים שנקבעו בטיוטה; (ב) חברת מנהלת תהיה פטורה מבדיקה פרטנית ו/או מהשבת כספים בכפוף לעמידה בתנאים שפורטו בטיוטה;

על חברה מנהלת יהיה למסור למפקח דיווח על ביצוע השבת הכספים ודוח מסכם של מבקר הפנים בחברה המאשר, כי החברה ביצעה את ההוראות הנדרשות. טיוטת החוזר נמצאת בדיונים בין המפקח לגופים המוסדיים.

החברות המנהלות מקיימות דיונים עם הממונה ביחס לטיוטה. לנוכח האמור ולאור שאלות פרשניות המתעוררות הן מנוסח הטיוטה והן מנוסח תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את ההיקף הצפוי של השבת הכספים מכוחה.

ה. תובענות ייצוגיות

להלן עדכון ופירוט לגבי ההליכים המשפטיים מסוג בקשות לאישור תובענות אשר הוגשו כנגד החברה:

(1) בחודש יוני 2011 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית נגד החברה המאוחדת הראל גמל ו-5 חברות נוספות המנהלות קופות גמל. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מפלות, כביכול, שלא כדין, בין העמיתים בקופות הגמל המנוהלות על-ידיהן בכך שלחלק מהם ניתנות הטבות בדמי הניהול הנגבים מהם בגין קופת הגמל שברשותם.

הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מהראל גמל, מסתכם להערכת התובעים בסכום הנע בין 180 ל-360 מיליוני ש"ח. ביום 20 במרס 2012 הוגשה הודעה לבית המשפט בדבר הגשת עתירה לבג"צ כנגד הממונה על שוק ההון מטעם אחד התובעים בתיק. בקדם משפט שהתקיים ביום 3.4.12, קבע בית המשפט כי ימתין לקבלת תגובת המדינה לבג"צ שהוגש. ביום 23 בחודש מאי 2012 הגיש הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, תשובתו המקדמית לבג"צ, בה דחה את כל טענות המבקש. בית המשפט המחוזי דחה את מועד קדם המשפט בהליך הייצוגי על מנת שניתן יהיה למצות ההליך בפני בית המשפט העליון. ביום 26 בפברואר 2013 ניתן פסק דין הדוחה את העתירה שהוגשה לבג"צ. לאור פסיקת בג"צ אשר דחה את העתירה, הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לבימ"ש המחוזי לאשר הסתלקות המבקשים מההליך הייצוגי, עם המלצה לתשלום גמול ושכר טרחה בסך 30,000 ש"ח מכל משיבה (בתוספת מע"מ). ביום 25 ביוני 2013 ניתן פס"ד המאשר את בקשת ההסתלקות כמות שהיא, לרבות מתן פטור מפרסום. בכך הסתיימו ההליכים בתיק זה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)**ה. תובענות ייצוגיות (המשך)**

(2) ביום 13 במרס 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה נגד החברה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה העלתה בשנת 2008 את שיעור דמי הניהול לתובע, וזאת על פי הנטען ללא מתן הודעה מוקדמת, כנדרש על פי דין. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג כוללת את כל העמיתים של קופות הגמל שלגביהן התובעת העלתה את שיעור דמי הניהול, באופן חד צדדי, וכן את כל העמיתים שהתובעת העלתה את דמי הניהול שלהם, ללא מתן הודעה מוקדמת בכתב מראש של חודשים, כמתחייב על פי הדין. הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובע בסכום של כ- 200 מיליוני ש"ח. להערכת יועציה המשפטיים של החברה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שבקשת רשות הייצוג תידחה.

בבקשה לאישור תובענה כייצוגית המפורטת לעיל, אשר בה, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה ואישור התובענה כייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

ביאור 11 - אירועים לאחר תאריך המאזן**א. העברת ניהול מרצון, מיזוג קופות גמל ושינוי תקנונים**

ביום 1 ביולי 2013 נכנס לתוקפו מיזוג טכני של קרן ההשתלמות "הראל השתלמות ניבה" לתוך קרן ההשתלמות "הראל קרן השתלמות". המיזוג בוצע בהתאם לבקשה לאישור ביצוע מיזוג טכני מיום 13 בינואר 2013 אשר אושרה על ידי הממונה ביום 20 בפברואר 2013. תקנון קרן ההשתלמות "הראל קרן השתלמות" שונה בהתאם.

ביום 14 באפריל 2013 הוגשו בקשות להעברת ניהול מרצון ולביצוע מיזוג טכני ביחס לקופת הגמל "הראל ניב" אשר אושרו על ידי הממונה ביום 18 ביוני 2013. בהתאם לבקשות כאמור, הועברה קופת הגמל "הראל ניב", ביום 1 ביולי 2013, לניהולה של החברה המנהלת הראל עתידית קופות גמל בע"מ ומוזגה לתוך קופת הגמל "הראל גילעד גמל", כמסלול השקעה נפרד. במסגרת תיקון תקנון של קופת הגמל הראל גילעד גמל, שונה שמו של מסלול ההשקעה ל- "הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות)". לאור האמור לעיל, בוטל ההסכם בין הראל ביטוח לבין החברה בדבר ניהול הקופה.

בחודש יולי 2013 הוגשו ואושרו בקשות לתיקון תקנוני קופות הגמל הראל קרן השתלמות, והראל עצמה תעוז, במסגרתן בוצעו, בין היתר, שינויים בשמות מסלולי השקעה בקופות.

ב. שינוי בשיעור מס חברות

ביום 30 ביולי 2013 אישרה מליאת הכנסת את חוק התקציב וחוק ההסדרים לשנים 2013 ו-2014. במסגרת החקיקה הועלה מס החברות ל-26.5% מיום 1 בינואר 2014. כתוצאה מכך, ובהתבסס על צו ערך מוסף מיום 2 ביוני 2013 אשר עדכן את שיעור מס הרווח ומס שכר על מוסדות כספיים, המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים יעלה בשנת 2014 ואילך לשיעור של 37.71%. השפעת השינוי על הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2013, אילו החקיקה הייתה מושלמת למעשה עד ליום 30 ביוני 2013, אינה מהותית.